

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
Ann-Louice Jonsson

DOM
2018-12-12
Meddelad i Falun

Mål nr
4862-18

Sida 1 (6)

SÖKANDE

Hushållstjänst i Sverige AB, 556996-0932

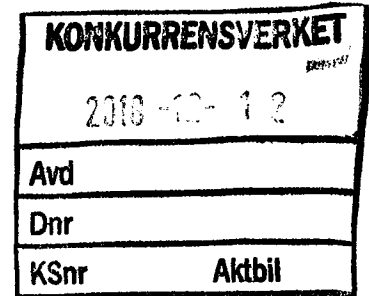
Ombud: Mikael Rendahl
Upphandlingsjuristen i Sverige AB
Box 1241
131 28 Nacka Strand

MOTPART

AB Gavlegårdarna, 556487-5937
Box 456
801 06 Gävle

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 238459

Postadress
Box 45
S-791 21 Falun

Besöksadress
Kullen 4

Telefon
023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax
023-383 00 80

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–12:00
13:00–16:00

YRKANDEN M.M.

AB Gavlegårdarna genomför, genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU), en upphandling avseende städning av Gavlegårdarnas bestånd på Norr (ärendebeteckning 7714). Tilldelningsbeslut meddelades den 22 oktober 2018 varvid anbudet från Mellansvenska Städ AB antogs.

Hushållstjänst i Sverige AB (Hushållstjänst), vars anbud förkastades i kvalificeringsfasen, ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny utvärdering genomförs varvid dess anbud beaktas. I andra hand yrkas att upphandlingen görs om. Hushållstjänst anför till stöd för sin ansökan i korthet följande. Gavlegårdarna har brutit mot transparens- och likabehandlingsprincipen genom att utesluta bolaget från upphandlingen trots att anbudet uppfyller samtliga obligatoriska krav. För det fall förvaltningsrätten skulle finna att Hushållstjänst inte uppfyller det aktuella kravet på liknande referensuppdrag, måste förfrågningsunderlaget anses brista i transparens.

Gavlegårdarna bestrider bifall till ansökan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för rättsens prövning

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Hushållstjänst anfört är visat att Gavlegårdarna brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att det har medfört att Hushållstjänst lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU).

De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

En huvudprincip enligt LOU är att anbud som inte uppfyller upphandlingsdokumentens obligatoriska krav som regel inte ska beaktas vid utvärderingen. Krav som anges i upphandlingsdokumenten måste därmed vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna utvärdera anbudet. Den upphandlande myndigheten får vid anbudsprövningen inte heller frångå uppställda krav, eftersom förfarandet då skulle strida mot likabehandlingsprincipen.

Transparensprincipen innebär att man i varje enskilt fall måste bedöma om en upphandling har genomförts tillräckligt öppet och förutsebart för rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer (jfr C-19/00, SIAC Construction).

Upphandlingsdokumenten

I anbudsförfrågan, **2.7 Referenser**, anges bl.a. följande:

För att säkerställa att anbudsgivaren har genomfört minst tre likvärdiga uppdrag med gott resultat, så måste tre referenspersoner från tre olika uppdragsgivare bekräfta att uppdraget har utförts till avtalade villkor och förväntad kvalitet för att anbudet ska utvärderas. [...]. Med liknande uppdrag menas att uppdragen ska vara liknande det aktuella vad gäller karaktär, leverans och omfattning [...].

Vad parterna anför

Hushållstjänst anför bl.a. följande. Bolagets tre redovisade referensuppdrag uppfyller samtliga krav på liknande uppdrag enligt punkten 2.7. Referensuppdrag 1 (Gävle idrottsbingo) avser städning sju dagar i veckan, totalt 21 timmar/vecka, av allmänna utrymmen som nyttjas frekvent av många människor. I uppdraget ingår städning av lokaler, källare, entréer, toaletter samt personalutrymmen såsom kök, duschar och omklädningsrum. Referensupp-

drag 2 (Ramudden AB) avser städning fler gånger i veckan, totalt 25 timmar/vecka, av ett stort kontorsutrymme som nyttjas frekvent av många människor. I städuppdraget ingår kontor, depå, entré, verkstad med tillhörande personalmatsal, toaletter, duschar, omklädningsrum samt tvättstuga för personalens bruk. Referensuppdrag 3 (Mediatemplet AB) avser städning, varierande beroende på årstid, av olika typer av lokaler som nyttjas frekvent av många människor. I uppdraget ingår städning av kontor och festlokaler som hyrs ut till olika tillställningar. Huset består av tre våningar där även städning av entré, toalett och trappor ingår. De angivna referenserna kan intyga att bolaget har den erfarenhet som behövs för att utföra uppdraget. Gavlegårdarnas agerande strider mot de grundläggande principerna om öppenhet och likabehandling eftersom det inte framgår av upphandlingsdokumenten att referensuppdragen måste ha innefattat städning av trapphus med tillhörande tvättstuga samt vinds- och källargångar. Av punkten 2.7 går inte att utläsa vad som avses med begreppen ”karaktär”, ”leverans” eller ”omfattning”. I avsaknad av redogörelse för hur begreppet ”omfattning” ska bedömas, får antalet arbetstimmar anses vara en lämplig måttstock. Kravet på liknande ”leverans” kan inte uppfattas på så sätt att referensuppdraget ska ha innefattat just trapphus samt vinds- och källargångar. I avsaknad av andra definitioner, får upphandlingsdokumenten tolkas på så sätt att referensuppdragen ska avse städning i en fastighet. Gavlegårdarnas anbudsprövning har skett på ett godtyckligt sätt som medfört en fri prövningsrätt.

Gavlegårdarna anför å sin sida bl.a. följande. De referensuppdrag som Hushållstjänst lämnat kan inte anses som likvärdiga uppdrag. Med begreppet ”karaktär” avses arten och slaget av den städning som utförs. Det är inte samma sak att städa ett kontor eller en lokal som att städa flertalet trapphus och övriga tillhörande lokaler. Städning av trapphus medför flertalet förflyttningar mellan olika fastigheter och våningsplan, vilket vid kontorsstädning inte är aktuellt i samma utsträckning. Inte heller återfinns alla städmoment

som krävs i ett trapphus, tvättstuga, vinds- eller källargång i utförandet av kontorsstädning. Kravet på ”leverans” kan därmed inte anses uppfyllt genom de av Hushållstjänst åberopade uppdragen. Inte heller kan ”omfattningen” av uppdraget med flertalet trapphus, tvättstugor, källargångar och vindsgångar jämföras med att städa ett kontor eller en lokal. Tidsaspekten kan inte jämföras med begreppet omfattning.

Förvaltningsrättens bedömning

Den nu upphandlade tjänsten avser städning av Gavlegårdarnas fastigheter i bostadsområdet Norr. Av upphandlingsdokumenten kan utläsas att entreprenaden omfattar städning av trapphus och tvättstugor samt vissa andra gemensamma utrymmen såsom källare och vindsutrymmen samt att avtalet bl.a. innefattar städning av 66 st. trapphus, vilka omfattar en yta på totalt ca 5 200 kvm. Mot denna bakgrund och vad som i övrigt framkommer i upphandlingsdokumenten om den nu upphandlade tjänsten, de krav som ställs på densamma och entreprenadens omfattning, anser förvaltningsrätten att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull leverantör bör ha förstått att skrivningen ”liknande uppdrag” i punkten 2.7 i anbudsfrågan tar sikte på städning av trapphus med tillhörande lokaler. Förvaltningsrätten anser inte att kravet på referensuppdrag är bristfälligt utformat eller att Gavlegårdarna kan sägas ha tillskrivit sig själva en fri prövningsrätt genom att ställa upp det ifrågasatta kravet. Då de tre referensuppdrag som Hushållstjänst har åberopat i anbudet avser städning av lokaler och kontor, och inte huvudsakligen städning av trapphus, bedömer förvaltningsrätten att uppdragen inte kan anses vara liknande det nu aktuella vad gäller karaktär och leverans. Hushållstjänst kan därmed inte anses uppfylla det obligatoriska kravet avseende referenser och Gavlegårdarna har vid dessa förhållanden haft fog för att förkasta anbudet på det sätt som skett.

Det saknas sammanfattningsvis skäl för ingripande enligt LOU på de av Hushållstjänst åberopade grunderna, varför ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05).

Lennart Andersson
rådman

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.